

Valgkreds (J. Sørensen) gjorde opmærksom paa, at Præsterne ikke ret mange Steder kunne undværes i Skolekommissionen. Jeg kender ikke Befolkningen i den Egn, han er fra, saa jeg kan ikke dømme herom, men jeg vil henvise det ærede Medlem til hans Meningsfælle paa dette Omraade, det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (H. L. Møller), som dog mente, at Præsterne kunde undværes i 9 af 10 Tilfælde. Jeg indrømmer, det er mere, end jeg havde tænkt mig, men derimod tror jeg, at Præsten vil blive valgt i 9 af 10 Tilfælde, og selv om det nu kun er det 10de Tilfælde, vi behøve at opholde os ved, kan der godt i dette 10de Tilfælde ligge og opsamle sig saa megen Bitterhed, at der, hvis vi undlade at tage Hensyn dertil, kan komme en ubændig Trang til at sparke meget mere over Ende, end det egentlig var ønskeligt. Derfor kunne vi strande paa begge Skær, baade at komme forud for Tiden og at komme sakkende saa langt bagefter, at Livet forlængst har gjort Lovgivningen overflødig.

Der er fra alle Sider sagt mange kønne Ord om Forholdet mellem Hjem og Skole, og om Betydningen af, at dette Forhold bliver betrygget. Der er vel intet i Livet, hvor Resultatet er i den Grad afhængig af den Personlighed, der staar i den daglige Gerning, som netop Skolevirksomheden, men næst efter dette maa rigtignok nævnes Forholdet mellem Hjem og Skole. Det er overordentlig glædeligt at høre det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). Det synes næsten at være som Venstretoner, jeg hørte fra det ærede Medlem. Naar vi erindre hans Partis Skoleprogram: en offentlig Skole, som alle skulle søge, ere vi sikkert alle klare over, at er der noget, der virker i Forholdet mellem Hjem og Skole som en Hund i et Spil Kegler, er det dette at indføre den offentlige Tvangsskole, idet der i en saadan offentlig Skole overhovedet ikke er Plads for et godt Forhold mellem Hjem og Skole. Naar nu ogsaa dette Parti har Øje for Betydningen af dette Forhold, betyder det maaske, at man vil anslaa lidt andre Toner ude i Befolkningen, og det vil være meget ønskeligt. Der er jo Samfundslag, som i blind Lydighed følge dette Parti, og vel ved jeg, at Befolkningen har reageret overfor Socialdemokratiets Skoleprogram — det er kommet frem gennem Afstemningerne i Husmandsforeningerne — men jeg tillægger det dog megen Betydning, at dette Parti

nu understreger Betydningen af et godt Forhold mellem Hjem og Skole, for saa maa man sikkert ændre ved Programmet: Tvangsskole.

Det tredie større Spørgsmaal, der har været Genstand for Omtale, er Religionsundervisningen. Jeg skal ikke sige meget derom. Jeg er meget vel tilfreds med den højtærede Kultusministers Udtalelse derom, men jeg tror dog, man maa gøre sig klart, at hvis det Krav, som det af et Mindretal stillede Ændringsforslag tager Sigte paa, skulde gennemføres, maa der sættes noget i Stedet for Religionsundervisningen. Det maa dog omkring i alle Landets Kommuner gøres muligt for Børnene at komme i Forhold til Kristendommen, og det sker gennem Religionsundervisningen. Jeg ser ikke, hvorfor det skulde forholdes Børnene at blive stillet i Forhold til Verdens største Kulturmagt op gennem Tiderne. Om man tænker sig dette opnaaet ved at gøre Friskolen stærkere, eller paa hvad Vis, ved jeg ikke, men der maa sættes noget i Stedet for Religionsundervisningen. Det er ogsaa glædeligt at lægge Mærke til, hvad der foregaar indenfor Socialdemokratiet med Hensyn til Opfattelsen af Religionens Plads i vort Samfund.

Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (H. L. Møller) har stillet en Del Ændringsforslag, som tage Sigte paa større Købstæder. Det ærede Medlem ved, at mit Parti stiller sig meget velvilligther overfor, og nu har det ærede Medlem ogsaa faaet Tilsagn fra Kultusministeren om, at de i disse Ændringsforslag omhandlede Forhold ville blive gjorte til Genstand for Overvejelse inden tredie Behandling. Jeg forventer derfor, at det ærede Medlem vil tage Ændringsforslagene tilbage. Jeg maa i øvrigt sige, at medens jeg føler mig ret sikker, naar jeg udtaler mig om Skolenævnenes Betydning i Landdistrikterne, er jeg mindre sikker, naar jeg skal udtale mig om deres Betydning og Plads i en Købstads Skolevæsen. Det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds nævnedes, at Skolenævnene formentlig kunde undværes, naar der blev en Skolekommission for hver Skole. Det er meget muligt. Men den Ulempe, jeg kunde tænke mig ved Skolenævnenes i Byerne, er af en anden Art. Forudsætningen for Skolenævnenes Opretelse og heldige Virksomhed er nemlig, at der bestaar et Forhold mellem Hjem og Skole, og dette kan efter min Opfattelse ikke altid siges at være til Stede i Byerne. Men, som sagt, Udvalget har stillet sig velvilligt og forstaaende overfor de særlige